

24 Ağustos 2013 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

27 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 24 Ağustos 2013 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2013-08-24>

Trafik ve Çevre Bilgisi

- Yaralı veya acil hasta taşıyan, cankurtaran dışındaki özel bir aracın sürücüsü geçiş üstünlüğünü nasıl kullanır?
 - Sesli ve ışıklı uyarı işaretleri vererek
 - Araçta bir gözcü bulundurarak
 - Aracın üstüne seyyar tepe lambası taktırarak
 - Bir eskort aracı eşliğinde ilerleyerek
- Bisiklet, motorlu bisiklet ve motosiklet sürücüleri için aşağıdakilerden hangisi bir trafik kuralı ihhalidir?
 - Koruma başlığı takılarak yolculuk yapılması
 - Dönüşlerden önce işaret verilmesi
 - Gidiş yönüne göre yolun en sağından gidilmesi
 - İkiden fazlasının taşıt yolunun aynı şeridinde yan yana sürülmesi
- I- Aşınmış lastiklerle motosiklet kullanmak II- Koruma başlığı ve koruma gözlüğü takmak III- Yolcusuna da koruma başlığı taktırmak Bunlardan hangileri güvenilir bir motosiklet sürücüsünün davranışlarıdır?
 - I, II ve III
 - Yalnız I
 - II ve III
 - I ve II
- Aşağıdaki ışıklı işaretlerden hangisinde sürücü durur, yolu kontrol eder ve ardından geçer?
 - Aralıklı olarak yanıp sönen sarı ışıktaki
 - Aralıklı olarak yanıp sönen kırmızı ışıktaki
 - Sürekli yanan sarı ışıktaki
 - Sürekli yanan kırmızı ışıktaki
- Hangi durumda aracın önüne ve arkasına reflektör (yansıtıcı) konulması gerekir?
 - Araç kısa süreli duraklama yaptığında
 - Yolcu almak için durulduğunda
 - Araç taşıt yolunda arızalanıp kaldığında
 - Araç park yerine park edildiğinde

6. Bakımsız araçlar hem daha fazla yakıt tüketir hem de egzozdan daha çok kirlletici gaz yayar. Bu durum en başta hangi çevre sorununa yol açar?

- A) Radyasyona
- B) Hava kirliliğine
- C) Toprak kirliliğine
- D) Su kirliliğine

İlk Yardım

7. Burnu kanayan bir kazazedeye yapılacak doğru ilk yardım uygulaması hangisidir?

- A) Burun köküne ve enseye sıcak uygulama yapılması
- B) Kişinin sırtüstü yatırılıp başının geriye doğru eğilmesi
- C) Burnun sümkürtülerek içinin temizlenmesi
- D) Burun kemiğinin başparmak ve işaret parmağı arasına alınarak sıkıca bastırılması

8. Kanamanın azaltılması amacıyla uygulanan yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaradaki pıhtıların yıkanarak temizlenmesi
- B) Kanayan bölgenin kalp seviyesinden yukarıda tutulması
- C) Kanayan bölgenin oksijenli su ile yıkanması
- D) Kanayan bölgeye sıcak uygulama yapılması

9. Koma hâlindeki bir kişide görülen belirti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kötü kokulardan rahatsız olup burnunu tıkaması
- B) Kendisine sorulan sorulara anlamlı cevaplar vermesi
- C) Bilinçsizlik, hareketsizlik ve derin uyku hâli
- D) Hareket eden nesneleri gözleriyle takip etmesi

10. Göğse yapılan baskıda şiddetli ağrı, nefes almada zorlanma ve öksürük görülen bir kazazedede hangi kemiğin kırılmış olması düşünülür?

- A) Kol kemiği
- B) Kaburga kemiği
- C) Kalça kemiği
- D) Uyluk kemiği

11. Oynar bir eklemi oluşturan kemik uçlarının birbirinden ayrılarak yerinden çıkmasına ne denir?

- A) Kırık
- B) Çıkık
- C) Burkulma
- D) İcinme

Motor ve Araç Tekniği

12. Motorda yapılan ayarlardan hangisi doğrudan yakıt tasarrufunu etkiler?

- A)** Rot ayarı
- B)** Far ayarı
- C)** Rölanti ayarı
- D)** Fren ayarı

13. Otomatik vitesli bir araçta aşağıdaki işlemlerden hangisi sakıncalıdır?

- A)** Buji kablolarını yenilemek
- B)** Aküyü tam şarj etmek
- C)** Hava filtresini değiştirmek
- D)** Aracı iterek ya da çekerek çalıştırmaya çalışmak

14. Soğutma sistemindeki su pompası hangi görevi yerine getirir?

- A)** Radyatördeki suyu motorun su kanallarına göndermek
- B)** Radyatördeki suyu yağ kanallarına göndermek
- C)** Radyatördeki suyu yanma odasına göndermek
- D)** Radyatördeki suyu kartere göndermek

15. Temiz, kireçsiz su ile donmayı ve paslanmayı önleyen antifrizin karıştırılmasıyla elde edilen sıvının adı nedir?

- A)** Motor soğutma suyu
- B)** Akü elektroliti
- C)** Motor yağı
- D)** Fren hidroliği

16. Elektrik devresinden aşırı akım geçtiğinde içindeki tel eriyerek devreyi kesen ve sistemi koruyan parça hangisidir?

- A)** Alternatör
- B)** Sigorta
- C)** Akü
- D)** Platin

17. Şarj sisteminde alternatörün ürettiği elektriğin gerilimini ve akım şiddetini belirli sınırlarda tutan parça hangisidir?

- A)** Sigorta
- B)** Regülatör
- C)** Marş motoru
- D)** Karbüratör

18. Hava ile soğutulan benzinli motorlarda aşağıdaki parçalardan hangisi bulunmaz?

- A)** Su pompası
- B)** Buji
- C)** Karbüratör
- D)** Silindir kapağı

- 19.** ABS fren sisteminin sürücüye sağladığı yararlardan biri aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Debriyajın kolay ayrılmasını sağlar
 - B)** Frenlemede duruş mesafesini uzatır
 - C)** Kalkışta patinajı önler
 - D)** Fren yaparken direksiyon hâkimiyetinin korunmasını sağlar
- 20.** Motor çalıştırılırken sık sık ve uzun süre marşa basılırsa en çok ne olması beklenir?
- A)** Motor devir göstergesinin arızalanması
 - B)** Akünün boşalması
 - C)** Endüksiyon bobininin arızalanması
 - D)** Far ampullerinin patlaması
- 21.** Araçların elektrik tesisatına takılan sigortanın asıl görevi nedir?
- A)** Bujilere giden akımı yükseltmek
 - B)** Endüksiyon bobinine giden akımı yükseltmek
 - C)** Aküyü şarj etmek
 - D)** Kısa devre oluştuğunda elektrik sistemini korumak
- 22.** Kavrama (debriyaj) sistemi motorun hareketini hangi birime iletir ya da bu iletimi keser?
- A)** Fren balatasına
 - B)** Marş motoruna
 - C)** Vites kutusuna
 - D)** Alternatöre
- 23.** Ateşleme için yeterli akım oluşmadığında egzozdan çıkan duman ne renk olur?
- A)** Siyah
 - B)** Mavi
 - C)** Beyaz
 - D)** Kırmızı
- 24.** Araç kliması aşağıdaki amaçlardan hangisi için kullanılmaz?
- A)** Yakıt tüketimini azaltmak
 - B)** Araç içindeki nem oranını ayarlamak
 - C)** Hava dolaşımını sağlamak
 - D)** Sıcaklığı istenen değere getirmek
- 25.** Aracın belirli bir yolu gidebilmesine yetecek yakıtın araç üzerinde saklandığı bölüm hangisidir?
- A)** Bagaj
 - B)** Karter
 - C)** Torpido
 - D)** Yakıt deposu

26. Aşağıda verilen durumlardan hangisi, doğrudan sürücünün kendisinden kaynaklanan bir kaza nedenidir?

- A)** Yolun yapımı sırasında hata yapılmış olması
- B)** Yağmurlu ve kaygan bir havada yolculuk yapılması
- C)** Alkollü hâlde araç kullanması
- D)** Aracın periyodik bakımlarının yapılmamış olması

27. Aşağıdakilerden hangisi trafik kazalarının ortaya çıkmasında daha büyük bir paya sahiptir?

- A)** Aşırı hız yapılması
- B)** Öndeki aracın yavaşlaması
- C)** Trafiğin yoğun olması
- D)** Öndeki aracın geçilmesi

Cevap Anahtarı · 24 Ağustos 2013

1-A	2-D	3-C	4-B	5-C	6-B	7-D	8-B	9-C	10-B
11-B	12-C	13-D	14-A	15-A	16-B	17-B	18-A	19-D	20-B
21-D	22-C	23-A	24-A	25-D	26-C	27-A			

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

1. soru · Doğru cevap: A) Sesli ve ışıklı uyarı işaretleri vererek

Bazı durumlarda yaralı veya acil hasta taşıyan özel araçlar da geçiş üstünlüğünden yararlanabilir. Bu araçların sürücüleri, durumu diğer yol kullanıcılarına sesli ve ışıklı işaretlerle (korna ve ışıklar) bildirerek bu hakkı kullanır. Geçiş üstünlüğünü kullanan sürücü, can ve mal güvenliğini tehlikeye atmamakla yükümlüdür. Bu hak, kuralları gözetmeden hareket etme izni değil; dikkatle ve kontrollü biçimde öncelik isteme imkânıdır.

2. soru · Doğru cevap: D) İki den fazlasının taşıt yolunun aynı şeridinde yan yana sürülmesi

Bisiklet, motorlu bisiklet ve motosiklet sürücüleri taşıt yolunda gidiş yönüne göre en sağdan gitmek zorundadır. İki den fazlasının aynı şeritte yan yana sürülmesi ise kurallara aykırıdır. Yan yana giden çok sayıda iki tekerlekli araç, şeridi daraltır, arkadan gelen araçların güvenli geçişini engeller ve ani manevralarda çarpışma riskini artırır.

3. soru · Doğru cevap: C) II ve III

Güvenilir motosiklet sürücüsü hem kendini hem yolcusunu korur. Koruma başlığı ve koruma gözlüğü kullanmak ile yolcuya da koruma başlığı taktirmek bu sorumluluğun gereğidir. Aşınmış lastikle motosiklet kullanmak ise yol tutuşunu azaltır, fren mesafesini uzatır ve özellikle ıslak zeminde kaymaya neden olur. İki tekerlekli bir araçta bu durum doğrudan devrilme ve ciddi yaralanma riski demektir.

4. soru · Doğru cevap: B) Aralıklı olarak yanıp sönen kırmızı ışıktaki

Aralıklı yanıp sönen kırmızı ışık, "DUR" levhası gibi işlem görür. Sürücü önce tamamen durur, yolu kontrol eder, geçiş hakkı olanlara yol verir ve yol uygunsa geçer. Bu durum sürekli yanan kırmızı ışıktan farklıdır: sürekli kırmızıda yeşil ışık yanana kadar beklemek zorunludur. Yanıp sönen sarı ışık ise yalnızca yavaşlayıp dikkatle geçmeyi gerektirir.

5. soru · Doğru cevap: C) Araç taşıt yolunda arızalanıp kaldığında

Taşıt yolunda arızalanan ya da kaza nedeniyle kalan araç, diğer sürücüler için beklenmedik bir engeldir. Bu nedenle aracın önüne ve arkasına, yeterli uzaklıkta reflektör konulur. Reflektörler, özellikle gece ve görüşün azaldığı durumlarda yaklaşan sürücülerin engeli zamanında fark etmesini sağlar. Reflektör konulurken sürücü kendi güvenliğine dikkat etmeli, gerekiyorsa yansıtıcı yelek giymeli ve acil uyarı ışıklarını yakmalıdır.

6. soru · Doğru cevap: B) Hava kirliliğine

Motor ayarları bozuk, filtreleri kirli ya da bakımı yapılmamış araçlarda yanma tam gerçekleşmez. Bu da yakıt tüketimini artırır ve egzozdan çıkan kirletici gazların miktarını yükseltir. Egzozdan atmosfere karışan bu gazlar öncelikle hava kirliliğine neden olur. Özellikle trafiğin yoğun olduğu şehirlerde hava kirliliği solunum yolu hastalıklarını artıran önemli bir sağlık sorunudur.

7. soru · Doğru cevap: D) Burun kemiğinin başparmak ve işaret parmağı arasına alınarak sıkıca bastırılması

Burun kanamasında kazazede oturtulur ve başı hafifçe öne eğilir; böylece kan boğaza akamaz. Ardından burun kemiğinin altındaki yumuşak kısım başparmak ve işaret parmağı arasına alınarak sıkıca bastırılır. Bastırma birkaç dakika kesintisiz sürdürülür; bu sürede kişiden ağızdan nefes alması istenir. Kanama durmazsa ya da başa darbe sonrası ortaya çıktıysa tıbbi yardım istenir.

8. soru · Doğru cevap: B) Kanayan bölgenin kalp seviyesinden yukarıda tutulması

Dış kanamalarda temel yöntem yara üzerine doğrudan baskı uygulamaktır. Buna ek olarak, kırık şüphesi yoksa kanayan bölge kalp seviyesinin üzerine kaldırılır. Bölge yukarı kaldırıldığında yer çekimi nedeniyle o bölgeye giden kan basıncı azalır ve kanama yavaşlar. Gerekirse kanayan yere en yakın basınç noktasına da baskı yapılır.

9. soru · Doğru cevap: C) Bilinçsizlik, hareketsizlik ve derin uyku hâli

Koma, kişinin dış uyaranlara tepki veremediği derin bilinç kaybı hâlidir. Komadaki kişide bilinçsizlik, hareketsizlik ve uyku hâli görülür; seslenmeye ve dokunmaya cevap vermez. Koma hâlinde kaslar gevşediği için dil geriye kayarak hava yolunu tıkayabilir. Bu yüzden solunumu olan bilinçsiz kişiye koma (derlenme) pozisyonu verilir ve 112 aranır.

10. soru · Doğru cevap: B) Kaburga kemiği

Kaburga kemikleri göğüs kafesini oluşturur ve akciğerleri korur. Kaburga kırıldığında solunum hareketleri kırık bölgeyi oynattığı için nefes almak acı verir, kişi yüzeysel nefes alır ve öksürük görülebilir. Göğse yapılan hafif baskı bile kırık bölgede şiddetli ağrıya yol açar. Kırık kemik uçları akciğere zarar verirse nefes darlığı artar; bu yüzden kazazede hemen 112'ye bildirilir.

11. soru · Doğru cevap: B) Çıkık

Çıkık, oynar eklemi oluşturan kemik uçlarının birbirinden ayrılarak eklem yüzeylerinin karşı karşıya gelmemesidir. En sık omuz, dirsek, parmak ve çene eklemlerinde görülür. Çıkıkta eklem bölgesinde şiddetli ağrı, şekil bozukluğu, şişlik ve hareket kaybı olur. İlk yardımda çıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz; eklem bulunduğu pozisyonda tespit edilir, soğuk uygulama yapılır ve tıbbi yardım sağlanır.

12. soru · Doğru cevap: C) Rölanti ayarı

Rölanti, motorun gaza basılmadan en düşük devirde çalışmasıdır. Rölanti ayarı bozuksa motor gereğinden yüksek devirde çalışarak boşuna yakıt harcar ya da çok düşük devirde stop eder. Doğru yapılmış rölanti ayarı, motorun beklerken dengeli ve ekonomik çalışmasını sağlar. Bu nedenle yakıt tasarrufunu etkileyen motor ayarları arasında yer alır.

13. soru · Doğru cevap: D) Aracı iterek ya da çekerek çalıştırmaya çalışmak

Düz vitesli araçlarda tekerleklerin dönüşü vites ve debriyaj yoluyla motora aktarılabilirdiği için itme yöntemiyle çalıştırma mümkündür. Otomatik vitesli araçlarda ise tekerlekler ile motor arasında böyle bir mekanik bağlantı kurulamaz; bu yüzden araç iterek veya çekerek çalıştırılmaz. Bu yöntem denenirse otomatik şanzıman yeterince yağlanmadan dönmeye zorlanır ve ciddi hasar görebilir. Aküsü biten otomatik araç, takviye kablosuyla ya da yol yardımıyla çalıştırılmalıdır.

14. soru · Doğru cevap: A) Radyatördeki suyu motorun su kanallarına göndermek

Sıvı ile soğutmalı motorlarda su pompası, radyatörde soğuyan suyu silindir bloğu ve silindir kapağındaki su kanallarına gönderir. Su burada motorun ısınıncı olarak tekrar radyatöre döner. Bu dolaşım sürekli tekrarlanır. Su pompası arızalanırsa dolaşım durur ve motor kısa sürede hararet yapar.

15. soru · Doğru cevap: A) Motor soğutma suyu

Soğutma sisteminde kullanılan sıvı, temiz ve kireçsiz su ile antifriz karışımından oluşur. Bu karışıma motor soğutma suyu denir. Antifriz, soğuk havalarda suyun donmasını ve genişleyerek motor bloğunu ya da radyatörü çatlatmasını önler. Ayrıca sistemdeki metal parçaların korozyona uğramasını engeller.

16. soru · Doğru cevap: B) Sigorta

Sigorta, içinde belirli bir akıma dayanabilen ince bir tel ya da metal şerit bulunan koruma elemanıdır. Devreden bu değerin üzerinde akım geçtiğinde tel eriyerek devreyi keser. Böylece kablolar aşırı ısınmaz, elektrikli donanım zarar görmez ve yangın riski azalır. Sigortanın erimesi, devrede bir sorun olduğunun işaretidir.

17. soru · Doğru cevap: B) Regülatör

Alternatörün ürettiği elektrik, motor devrine bağlı olarak değişir. Regülatör, bu elektriğin voltajını ve şiddetini kontrol altında tutarak aküye ve elektrikli donanıma uygun değerde gitmesini sağlar. Regülatör arızalanırsa akü aşırı şarj olup zarar görebilir ya da yeterince şarj olmaz. Ampullerin sık patlaması veya akünün sürekli boşalması regülatör arızasının belirtileri olabilir.

18. soru · Doğru cevap: A) Su pompası

Hava ile soğutmalı motorlarda ısı, silindir ve silindir kapağı üzerindeki soğutma kanatçıkları aracılığıyla doğrudan havaya aktarılır. Bu motorlarda soğutma sıvısı bulunmadığından su pompası, radyatör ve su kanalları yoktur. Buji, karbüratör ve silindir kapağı ise motorun çalışması için gerekli parçalardır; soğutma şekli ne olursa olsun benzinli motorda yer alır.

19. soru · Doğru cevap: D) Fren yaparken direksiyon hâkimiyetinin korunmasını sağlar

ABS (kilitlenme önleyici fren sistemi), ani ve sert frenlemede tekerleklerin kilitlenmesini önler. Kilitlenmeyen tekerlekler dönmeye devam ettiği için sürücü fren yaparken de direksiyonla yön verebilir. ABS olmayan araçta tekerlekler kilitlendiğinde araç kayar ve direksiyon çevrilse bile yön değiştirmez. ABS bu tehlikeyi azaltarak engelden kaçma olanağı sunar.

20. soru · Doğru cevap: B) Akünün boşalması

Marş motoru, motoru döndürebilmek için aküden çok yüksek akım çeker. Uzun süre ve sık aralıklarla marş yapılırsa akü kısa sürede boşalır. Ayrıca marş motorunun kendisi de aşırı ısınarak zarar görebilir. Bu nedenle marş kısa sürelerle yapılmalı, motor çalışmazsa denemeler arasında bekleyip arızanın nedeni araştırılmalıdır.

21. soru · Doğru cevap: D) Kısa devre oluştuğunda elektrik sistemini korumak

Kısa devre, akımın normal yolunu izlemeden doğrudan şaseye ya da diğer kutba ulaşmasıdır. Bu durumda devreden çok yüksek akım geçer. Sigortanın görevi, böyle bir anda devreyi keserek elektrik sistemini korumaktır. Sigorta olmasaydı kısa devrede kablolar ısınarak eriyebilir, elektronik donanım bozulabilir ve araç yangını çıkabilir. Sigorta bu zararı tek başına üstlenen bir güvenlik elemanıdır.

22. soru · Doğru cevap: C) Vites kutusuna

Kavrama (debriyaj) sistemi, motor ile vites kutusu arasında bulunur. Pedala basılmadığında motorun hareketi vites kutusuna iletilir; pedala basıldığında bu iletim kesilir. Bu sayede araç dururken motor çalışmaya devam edebilir, vitesler darbesiz değiştirilebilir ve araç yumuşak biçimde kalkış yapar.

23. soru · Doğru cevap: A) Siyah

Ateşleme için yeterli akım oluşmazsa bujide güçlü bir kıvılcım çıkmaz ve silindirdeki yakıtın bir kısmı yanmadan kalır. Tam yanmayan yakıt, egzozdan siyah duman olarak çıkar. Siyah duman aynı zamanda hava filtresinin tıkalı olması veya karışımın aşırı zengin olması gibi tam yanmayı engelleyen durumlarda da görülür.

24. soru · Doğru cevap: A) Yakıt tüketimini azaltmak

Klima; araç içindeki sıcaklığı istenen değere getirmek, nem oranını düzenlemek ve hava dolaşımını sağlamak için kullanılır. Klima kompresörü motordan güç aldığı için çalışırken motora ek yük biner ve yakıt tüketimi artar. Bu nedenle yakıt tüketimini azaltmak klimanın amaçlarından biri değildir.

25. soru · Doğru cevap: D) Yakıt deposu

Yakıt sisteminin ilk parçası yakıt deposudur. Depo, aracın belirli bir mesafe gidebileceği kadar yakıtı güvenli biçimde araç üzerinde saklar. Depodaki yakıt, yakıt pompasıyla filtreden geçirilerek motora gönderilir. Depodaki yakıt miktarı gösterge panelindeki yakıt göstergesiyle sürücüye bildirilir.

26. soru · Doğru cevap: C) Alkollü hâlde araç kullanması

Trafik kazalarının nedenleri genel olarak insan (sürücü, yaya, yolcu), araç ve yol-çevre faktörleri olarak gruplandırılır. Bunlardan yalnızca sürücünün kendi tercihi ve davranışıyla ortaya çıkanlar sürücü kaynaklı nedenlerdir. Alkollü araç kullanmak, tamamen sürücünün kararıyla ortaya çıkan bir davranıştır. Alkol, tepki süresini uzatır, mesafe ve hız algısını bozar, dikkati dağıtır ve kişide sahte bir özgüven oluşturur; bu yüzden kazaların en tehlikeli sürücü kaynaklı nedenlerinden biridir.

27. soru · Doğru cevap: A) Aşırı hız yapılması

Sürücü kusurları arasında aşırı hız, kazalara en çok yol açan nedenlerin başında gelir. Hız arttıkça sürücünün tehlikeyi fark edip tepki vermesi için gereken zaman ve mesafe de artar. Ayrıca hız yükseldikçe çarpışmanın şiddeti büyür; aynı kaza düşük hızda hafif hasarla atlatılabilecekken yüksek hızda ölümle sonuçlanabilir. Hızı yol, hava ve trafik koşullarına göre ayarlamak güvenli sürüşün temelidir.
